

بِسْمِ تَعَالَى

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره دروس نظری و عملی

مشخصات درس:

۲۱	تعداد دانشجو	فوریت های پزشکی	گروه آموزشی
۲	تعداد واحد	فوریت های پزشکی در بلایا	عنوان درس
۱۴۰۱/۰۶/۲۳ ۱۴۰۱/۱۱/۲۹	تاریخ شروع و پایان دوره	کاردانی	مقطع تحصیلی
سه شنبه ساعت ۱۰-۱۲	روز و ساعت جلسات	اول ۱۴۰۱	نیمسال تحصیلی
فوریت های داخلی (۱) فوریت های داخلی (۲) تروما (۱) تروما (۲)	دروس پیش نیاز	دکتر حمید جعفری	مدرس/مدرسين درس
دانشکده پیراپزشکی	محل برگزاری	دکتر حمید جعفری	مسئول درس (دروس اشتراکی)
حضورى	روش برگزاری (حضورى/مجازى/ترکيبى)	نظری	نوع واحد (نظری/عملی)

شرح کلی درس:

توصیفی کوتاه و مختصر از درس را در یک یا دو پاراگراف بنویسید.

- آشنایی با مدیریت بحران و مراحل آن
- آشنایی با مراحل تریاژ اولیه، ثانویه
- آشنایی با انواع سیستم های تریاژ در اطفال و بزرگسالان
- آشنایی با اورژانس های مواد خطرناک و راه های مقابله با آن
- آشنایی با اورژانس های تشعشعات و راه های مقابله با آن
- آشنایی با سلاح های کشتار جمعی و راه های مقابله با آن
- آشنایی با مفهوم زلزله و راه های مقابله با آن
- آشنایی با مفهوم سیل و راه های مقابله با آن
- آشنایی با مفهوم طوفان و راه های مقابله با آن
- آشنایی با مفهوم بهمن و راه های مقابله با آن
- آشنایی با مفهوم صاعقه و راه های مقابله با آن

هدف/اهداف کلی درس:

با مراجعه به کوریکولوم رشته، هدف/اهداف کلی درس را بنویسید.

آشنایی با انواع بلایای طبیعی و غیر طبیعی و اقدامات اولیه برای کمک به مصدومین و بیماران در حین شرایط بحرانی.

روش تدریس:

مشخص کنید از چه روش تدریسی در آموزش استفاده می‌نمایید. روش تدریس را بر اساس موضوع، زمان کلاس، منابع و امکانات و نحوه مشارکت فراگیران انتخاب کنید و در صورت امکان مشارکت فراگیران و شرکت آنان در بحث‌های کلاسی را در اولویت قرار دهید.

☐	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☒	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☒	روش تدریس بحث گروهی
☐	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☐	روش تدریس نمایشی
☐	روش تدریس در گروه‌های کوچک	☐	روش تدریس آزمایشگاهی

سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

به منظور تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری، در آموزش خود از چه وسایل آموزشی استفاده می کنید.

☐	جزوه	☒	پاورپوینت
☒	کتاب	☒	فیلم آموزشی
☐	وایت برد	☐	نرم افزار
☐	تصویر	☐	ماکت
☐	چارت	☐	لوازم واقعی
☐	فایل صوتی	☐	پوستر

سایر موارد: ...

تکالیف و مسئولیت‌های فراگیران:

مشخص کنید که فراگیران چه وظایف و مسئولیت‌هایی در طول ترم دارند.

- حضور منظم در کلاس
- مشارکت فعال در کلاس و انجام فعالیتهای کلاسی
- مطالعه از قبل در جلساتی که به صورت مشارکتی و تیمی برگزار می شود.

نحوه ارزیابی فراگیران:

- با توجه به اهداف اختصاصی درس، مشخص کنید که از چه روشی برای ارزیابی فراگیران استفاده می‌کنید.

☒	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☐	سئوالات صحیح-غلط	☐	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☐	کار عملی	☒	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
		☐	پرسش‌های کلاسی

سایر موارد: ...

- مشخص کنید که نمره نهایی دانشجو با توجه به چه فعالیت هایی تعیین می شود. همچنین میزان نمره و یا درصد مرتبط با هر فعالیت را نیز مشخص کنید.

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	حضور در کلاس	۱۰ درصد
۲	مشارکت فعال در کلاس	۱۰ درصد
۳	امتحان پایان ترم	۸۰ درصد

سیاست ها و قوانین:

قوانین کلاس خود را به صورت شفاف برای فراگیران شرح دهید.

- حداقل نمره قبولی ۱۰ می باشد.
- حداکثر تعداد غیبت های مجاز ۳ جلسه می باشد.
- دانشجو باید در گفتگوهای کلاسی شرکت کند.
- دانشجو باید تکالیف محوله را در مهلت معین تحویل دهد.
- رعایت کلیه شئون اخلاقی (نظیر خاموش بودن تلفن همراه در کلاس درس و ...) ضروری است.
- حضور دانشجو در کلاس درس، قبل از حضور استاد و عدم ترک کلاس تا پایان وقت آن ضروری است.
- استفاده از مواد خوراکی و نوشیدنی در سر کلاس بلامانع است.

جدول زیر را بر اساس رئوس مطالبی که در هر جلسه آموزش می دهید کامل کنید.

توجه: در قسمت اهداف رفتاری، نوع هدف (حیطه شناختی، حیطه عاطفی و حیطه روانی - حرکتی) را مشخص کنید.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با ...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس / مدرسین
۱	مفاهیم کلی بحران	مفاهیم و تعاریف کلی در مدیریت بحران آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اطلاعات کلی درباره وضعیت بلایا در ایران و جهان، در ده های اخیر، را بیان نماید. ❖ مفاهیم مختلف بلا، بحران، حادثه و فوریت را بیان کند. ❖ انواع بلا را با ذکر مثال تعریف کنید. ❖ انواع حادثه را با ذکر مثال توضیح دهد. ❖ انواع بحران را با ذکر مثال بیان کند. ❖ موقعیت های ذهنی ارائه شده را در دسته های فوق طبقه بندی نماید. ❖ انواع بلایا را با ذکر مثال طبقه بندی نماید. 	دکتر حمید جعفری
۲	مدیریت بلایا	چرخه مدیریت بحران آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ مدیریت بحران را تعریف کند. ❖ مراحل مدیریت بحران را نام ببرد. ❖ مراحل مدیریت بحران را با ذکر مثال توضیح دهد. ❖ نقش تکنسین فوریت های پزشکی را در هر مرحله توضیح دهد. ❖ سیستم فرمدهی حادثه و موارد کاربرد آن را توضیح دهد. 	دکتر حمید جعفری

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ مزایای استفاده از ICS را بیان کند. ❖ در اعلام فرضی اعزام به محل حادثه مراحل شکل گیری ICS، تقسیم بندی و شرح وظایف هر گروه را تمرین کنند. 			
دکتر حمید جعفری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ سامانه فرماندهی حادثه را تعریف کند. ❖ قسمت های مختلف سامانه فرماندهی حادثه را شرح دهد. ❖ موارد کاربرد سامانه را در سازمان های مختلف بیان کند. 	سامانه فرماندهی حادثه آشنا شود.	سامانه فرماندهی حادثه	۳
دکتر حمید جعفری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ خصوصیات حادثه ی با قربانیان متعدد را شرح دهد. ❖ نقش تکنسین فوریت های پزشکی را در حوادث با قربانیان متعدد بررسی کند. ❖ مراحل تریاژ اولیه را به طور خلاصه بیان کند. ❖ انواع سیستم های تریاژ در اطفال و بزرگسالان را نام ببرد. ❖ انواع سیستم های تریاژ در اطفال و بزرگسالان را توضیح دهد. ❖ نقش تکنسین فوریت ها را در مدیریت بحران تعیین کند. ❖ مفاهیم اولیه کنترل حادثه را شرح دهد. ❖ راه های کمک رسانی به حادثه با قربانیان متعدد را شرح دهد. ❖ رویکردهای مختلف برای کاهش استرس کارکنان گروه فوریت را در طی بحران MCI شرح دهد. 	تریاز در بلایا آشنا شود.	تریاز	۴

دکتر حمید جعفری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ نقش تکنسین فوریت های پزشکی در فرخوان مربوط به حوادث ناشی از مواد خطرناک را شرح دهد. ❖ برای برقراری امنیت اطرافیان، تکنسین فوریت های پزشکی نقش خود را ایفا نماید. ❖ اقداماتی که باید در برخورد با موقعیت خطرناک انجام دهد را توضیح دهد. ❖ خطرات محیطی که در یک بحران مواد خطرناک، تکنسین فوریت های پزشکی را تحت تأثیر قرار می دهد را توضیح دهد. ❖ مفاهیم اصلی کنترل حادثه را شرح دهد. ❖ روش های پیشگیری از آلودگی خود، تجهیزات و مرکز درمانی را شرح دهد. 	مدیریت حوادث ناشی از مواد خطرناک آشنا شود.	مواد خطرناک	۵
دکتر حمید جعفری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ بلایای فناورزاد را شرح دهد. ❖ انواع بلایای فناورزاد را توضیح داده و شرح دهد. ❖ مهمترین بلایای فناورزاد کشور را بیان کند. ❖ با نحوه مدیریت و پاسخ به بلایای فناورزاد را بیان کند. 	بلایای فناورزاد آشنا شود.	بلایای فناورزاد	۶
دکتر حمید جعفری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ انواع پرتوتالی هسته ای را نام ببرد. ❖ تفاوت انواع پرتوتالی های هسته ای را بیان کند. ❖ تأثیر پرتوهای رادیو اکتیو را بر بدن انسان توضیح دهد. ❖ علل بروز حوادث تشعشعات را بیان کند. 	مدیریت اورژانس های تشعشعات آشنا شود.	اورژانس های تشعشعات	۷

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ مشکلات ایجاد شده به وسیله تشعشع را نام ببرد. ❖ مشکلات ایجاد شده به وسیله تشعشع را توضیح دهد. ❖ محافظت شخصی در برابر تشعشعات را انجام دهد. ❖ مراقبت از بیمار در معرض تشعشع را انجام دهد. ❖ اصول عمده در حوادث ناشی از تشعشعات را شرح دهد. 			
دکتر حمید جعفری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ نقش گسل ها را در ایجاد زلزله بیان کند. ❖ انواع زمین لرزه را توضیح دهد. ❖ مکانیزم های خرابی را در زلزله نام ببرد. ❖ پیش لرزه و پس لرزه را توضیح دهد. ❖ عملیات جستجو و نجات (SAR) را تعریف کند. ❖ روش های معمول جستجو و نجات را در زلزله بیان کند. ❖ مرحله ی تخلیه افراد را توضیح دهد. ❖ آسیب های ساختمانی و تأسیساتی در هنگام زلزله را توضیح دهد. ❖ گام های اصلی در رانتهال مصدومین را نام ببرد. ❖ وظایف مدیریت بحران در زلزله، را بیان کند. ❖ نحوه فروریختن آوار در ساختمان ها و میزان زنده ماندن افراد را شرح دهد. ❖ رعایت نکات ایمنی قبل، حین و بعد از زلزله را در مرکز 	مدیریت مصدومین ناشی از زلزله آشنا شود.	زلزله	۸

	<p>اورژانس بیان نماید.</p> <p>❖ سونامی و احتیاطات لازم آن را توضیح دهد.</p>			
دکتر حمید جعفری	<p>❖ تغییرات اقلیمی را شرح دهد.</p> <p>❖ مهمترین بلایای ناشی از تغییرات اقلیمی را نام ببرد.</p> <p>❖ مهمترین بلایای ناشی از تغییرات اقلیمی را شرح دهد.</p> <p>❖ خشکسالی را توضیح دهد.</p> <p>❖ موج گرما و سرما را توضیح دهد.</p> <p>❖ نحوه پاسخ پزشکی به موج گرما و سرما را بیان کند.</p> <p>❖ اثرات تغییرات اقلیمی بر سلامت انسان را توضیح دهد.</p>	اثرات تغییر اقلیم بر سلامت آشنا شود.	تغییرات اقلیمی	۹
دکتر حمید جعفری	<p>❖ سیل را تعریف کند.</p> <p>❖ مشخصات سیلاب را نام ببرد.</p> <p>❖ انواع سیلاب و علل ایجاد آن ها را توضیح دهد.</p> <p>❖ امدادسانی در سیلاب و نکات ایمنی مربوط به امدادگر را بیان کند.</p> <p>❖ روش کم کردن ضریب خطر سیلاب را توضیح دهد.</p> <p>❖ مهمترین خسارات احتمالی سیل را توضیح دهد.</p> <p>❖ اقدامات اولیه خفگی را توضیح دهد.</p> <p>❖ مراقبت های طبی اورژانس در مارگزیدگی را توضیح دهد.</p> <p>❖ عوامل مؤثر در شدت گزش مار را توضیح دهد.</p> <p>❖ اقدامات طبی اورژانس در شوک آنافیلاکسی را توضیح دهد.</p> <p>❖ روش مقابله با بیماری های عفونی پس از سیلاب را توضیح دهد.</p>	مدیریت مصدومین ناشی از سیل آشنا شود.	سیل	۱۰

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ دهد. ❖ مراکز تجسس و نجات سیلاب را توضیح دهد. ❖ اقدامات عمومی قبل، حین و بعد از سیلاب را شرح دهد. 			
دکتر حمید جعفری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ انواع سلاح های کشتار جمعی را نام ببرد. ❖ موارد ایمنی مربوط به امدادگران EMS را در حادثه سلاح های کشتار جمعی شرح دهد. ❖ آسیب های مورد انتظار از هر یک از سلاح های کشتار جمعی را شرح دهد. ❖ تفاوت بین اثرات انفجارهای اولیه، ثانویه و ثالثیه همراه با انفجار را شرح دهد. ❖ انواع مواد شیمیایی بکار رفته در سلاح های شیمیایی را نام ببرد. ❖ اصول کلی درمان تماس با مواد شیمیایی بیان کند. ❖ احتیاطات کلی در ورود به صحنه حادثه سلاح های شیمیایی را بیان کند. 	مدیریت مصدومین ناشی از سلاح های کشتار جمعی آشنا شود.	سلاح های کشتار جمعی	۱۱
دکتر حمید جعفری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ طوفان را تعریف کند. ❖ انواع طوفان را نام ببرد. ❖ خسارات ناشی از طوفان را نام ببرد. ❖ خسارات ناشی از طوفان را شرح دهد. ❖ نشانه های نزدیک شدن گردباد را نام ببرد. ❖ اقدامات قبل، حین و بعد از گردباد را توضیح دهد. 	مدیریت مصدومین ناشی از طوفان آشنا شود.	طوفان	۱۲
دکتر حمید جعفری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ بهمن را تعریف کند. ❖ شرایط ایجاد بهمن را توضیح دهد. ❖ نشانه های هشدار دهنده بهمن را نام ببرد. 	مدیریت مصدومین ناشی از بهمن آشنا شود.	بهمن	۱۳

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ آسیب های ناشی از سرما را توضیح دهد. ❖ مراقبت از مصدوم سرمازده را توضیح دهد. 			
دکتر حمید جعفری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ صاعقه را تعریف کند. ❖ احتیاطات عمومی برای پیشگیری از صاعقه زدگی را بیان کند. ❖ روش های محافظت شخصی را هنگام بروز صاعقه توضیح دهد. ❖ فوریت های پزشکی را در برخورد با مصدوم صاعقه زده (سوختگی های الکتریکی) توضیح دهد. 	مدیریت مصدومین ناشی از صاعقه آشنا شود.	صاعقه	۱۴

منابع درس:

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات مقاله
مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ کتاب

۱. برایان بادسو، رابرت پورتر، ریچارد چری، اورژانس های طبی پیش بیمارستانی (میانی و پایه)، گروه مترجمین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت سلامت، مرکز مدیریت حوادث و فوریتهای پزشکی، تهران: سیمسن دخت
۲. سیستانی، فرشته، رضا پور، رفعت، محمودی آذر و همکاران " پرستاری در سوانح و حوادث غیر مترقبه " تهران: آرویج، ۱۳۸۵
۳. نیک روان مفرد، ملاحظت: زهری انبوهی، سیما آتش زاده شوریده فروزان". ادبه مصدوم دچار آسیب های محیطی و مسمومیت ها....." تهران نور دانش : ۱۳۸۵
۴. ارغند، محمد حسن: امداد و نجات در سیلاب " تهران، ۱۳۸۵
۵. بیرودیان، نادر، "مدیریت بحران اصول ایمنی در حوادث غیر منتظره " مشهد: جهاد دانشگاه مشهد، ۱۳۸۵
۶. قویدل باروق، حمید، آواربرداری بعد از زلزله و برآورد نیازها تهران: نبوی، ۱۳۸۴
۷. قطعنامه شماره ۲۶۰۳ مورخ ۶ دسامبر ۱۹۶۹ مجمع عمومی سازمان ملل متحد .
۸. حاکم قاسمی، کنترل تسلیحات شیمیایی غیر متعارف، ضرورت ها و موانع، تهران: مجله سیاست دفاعی، دانشگاه امام حسین (ع)، سال ۱۳۷۴، ص ۲۱.
۹. توکلی، محمد باقر، شاهی، زهرا "مجموعه دستور العمل های اقدامات درمانی در اورژانس های حوادث پرتوی " تهران، سازمان بسیج جامعه پزشکی، ۱۳۸۸

10. Ciottono's Disaster Medicine 2nd Edition

11. emergency-medical-services-and-disaster-management-a-holistic-approach Paperback